

Nazir Ceyhun Bayramov Ankarada keçirilən "Müdrük və mərhəmətli türk diplomatiyası" mövzusunda səfirlər konfransında çıxış edib

Türkiyə Xarici İşlər Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə Ankarada "2023- Müdrük və mərhəmətli türk diplomatiyası" mövzusunda XIII Səfirlər Konfransı davam edir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, girişində Ümummilli Lider Heydər Əliyevin "Bir millət, iki dövlət!" kəlamını xatırladan nazir Mövlud Çavuşoğlu deyib ki, müttəfiqlik münasibətlərimiz və qardaşlıq bağlarımız müstəsna. Dünyada bunun bənzəri yoxdur. Ayrıca, tarixi çətin dövrləri hər iki, yəni bir millət olan Azərbaycan və Türkiyə xalqlarını bir-birinə daha da yaxınlaşdırıb. Bir əsr əvvəl Azərbaycan türkləri milli mübarizəmizə dəstək üçün əlində, ovcunda nə var isə qardaş köməyi deyərək Türkiyəyə göndərdi. Yəni qardaşlarımız Qurtuluş savaşımızda bizləri tək qoymadılar. Qardaş köməyini 2020-ci ildə də gördük. Can Azərbaycanın Qarabağın işğaldan azad edilməsinə şahid olduq. Amma eyni zamanda bu səfər bütün Türkiyə xalqı Can Azərbaycanın yanında oldu.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın imzaladıkları Şuşa Bəyannaməsi ilə əlaqələrimizin müttəfiqlik səviyyəsinə yüksəldiyini diqqətə çatdıran nazir Mövlud Çavuşoğlu deyib ki, müttəfiqlik, sadəcə, könüldə olmaz, bunu gerçəkləşdirən amillər var: "Bu birliyə vəsələ olan ən vacib səbəb Can Azərbaycanın işğal altındakı torpaqlarının işğaldan azad edilməsi, yəni Qarabağ Zəfəri oldu. Qarabağ Zəfəri ilə türk dünyasının özünə olan güvəni daha da artdı və bu Bəyannamədən sonra İstanbuldakı Zirvə görüşü ilə Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının adını Türk Dövlətləri Təşkilatı olaraq dəyişdirdik. Bundan sonra təşkilat rəhbərlik Azərbaycandan Türkiyəyə keçdi. Azərbaycan da məlum pandemiyanın çətinliklərinə və Vətən müharibəsindən irəli gələn son dərəcə ağır şərtlərinə baxmayaraq, təşkilatımıza uğurla sədrlik etdi. İkitərəfli əməkdaşlığımızla yanaşı, bölgənin sülh və sabitliyi üçün də işləyirik, fikirlər irəli sürürük. Məlum olduğu kimi, üçlü-dördlü formatlarda mexanizmlərimiz var. Bunlar Türkiyə ilə Azərbaycanın mərkəzdə olduğu mexanizmlərdir".

Münaqişə və qarşıdurmaların heç kəs üçün faydalı olmadığını diqqətə çatdıran nazir Mövlud Çavuşoğlu deyib ki, Ukrayna böhranı

bizim bölgəmizdə ölkələrimizin əhəmiyyətini daha da artırdı: "Biz hər zaman bölgəmizdə sülh uğrunda işlər aparmışıq. Amma bu gün dünyanın ehtiyacı olan xüsusilə enerji və qida böhranının yaşandığı bir dövrdə nəqliyyat və ticarət kimi mövzularda bütün dünyaya kömək göstərmək istəyirik. Bakıda Türkiyə, Azərbaycan, Qazaxıstan xarici işlər və nəqliyyat nazirlərinin toplantısını həyata keçirdik. Bunun ardından ötən həftə Özbəkistanda Türkiyə, Azərbaycan, Özbəkistan xarici işlər nazirləri, ticarət və nəqliyyat nazirləri toplandı. Bu təşəbbüsü də Azərbaycan tərəfi irəli sürmüşdü".

Böyük Vətən müharibəsindən sonra bölgədə yaranmış yeni vəziyyəti dəyərləndirən nətiq bildirib ki, Ermənistan ilə ayrı-ayrılıqda həyata keçirdiyimiz normallaşma prosesini də paralel aparırıq və bir-birimizə hər mərhələdə məlumat veririk, fikir mübadiləsi aparırıq və yeri gəldiyində kritik nöqtələrdə necə addım atacağımızla bağlı bərabər qərar veririk. Açıqlıq nitqində də qeyd etdiyim kimi, Ermənistanı törətdiyi təxribatlardan əl çəkməsi ilə bağlı bir daha xəbərdar edirik. Bölgədə sabitlik və sülh üçün Türkiyə və Azərbaycan səmimidir. Bu normallaşma Ermənistanın da xeyrinədir. Sadəcə, xoş sözlərlə olmaz, konkret addımlar atmalı və anlaşmaları həyata keçirməliyik. Türkiyə hər zaman Can Azərbaycanın yanındadır. Azərbaycan da hər zaman Türkiyənin yanındadır. Azərbaycan xüsusilə Türkiyənin olmadığı platformalarda hər zaman Türkiyənin haqlarını ən az bizim qədar müdafiə edir. Həqiqətən, çətin dövrdən keçdik, sözün əsl mənasında, alovdan köynək geydik. Bu dövrdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin liderliyi ilə Azərbaycan tarix kitablarında yer alacaq çox vacib uğurlara imza atdı.

Azərbaycan-Türkiyə müttəfiqlik əlaqələrini yüksək dəyərləndirən nazir Ceyhun Bayramov diqqətə çatdırıb ki, etnik, mədəni və tarixi tellərlə bağlı qardaşlıq və dostluq münasibətlərimiz Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın liderliyində qarşılıqlı maraqlarımıza xidmət edən gerçək addımlarla dəstəklənir. Xarici siyasət və diplomatiya sahəsində də əlaqələrimiz Ulu Öndər Heydər Əliyevin "Bir millət, iki dövlət!" ideyası və Türkiyə Cümhuriyyətinin banisi Mustafa Kamal Atatürkün "Azərbaycanın kədəri - bizim kədərimiz, sevinci - bizim sevincimizdir" tarixi kəla-

mı çərçivəsində inkişaf edir. Bənzərsiz əlaqələrimiz artıq Türkiyə diplomatlarının Azərbaycanın maraqlarını, Azərbaycan diplomatlarının Türkiyənin maraqlarını fərqli beynəlxalq platformalarda öz dövlət maraqları kimi qoruması və təşviqi səviyyəsinə yüksəlmişdir. Bunun ən gözəl nümunələri dövlət başçılarımızın tərəfindən həyata keçirilir. 2014-cü ildə Praqada keçirilən Avropa İttifaqının Şərq Tərəfdaşlığı Proqramı zamanı erməni iftira və hücumlarına münasibətdə Prezident İlham Əliyevin "Türkiyə burada yoxdursa, mən varam, biz varıq!" sözləri, Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın hər zaman, xüsusilə də 44 günlük Vətən savaşını zamanı vurğuladığı "Azərbaycan bizim qırmızı cizgimizdir!" ifadəsi diplomatiya tarixində bənzərsiz əlaqələrin təzahürüdür. Bu mənada ikitərəfli münasibətlərimizin yüksəlişinə fayda gətirən dəyərli məsləhətlərimizə təşəkkür etmək istəyirəm. Münasibətlərimiz strateji müttəfiqlik səviyyəsinə yüksəlmişdir. Bununla birlikdə hələ gedəcək yolumuz, çatacağımız çox hədəflərimiz var ki, bu yolda da hər birimizə uğurlar diləyirəm.

Son 30 ildə beynəlxalq münasibətlər sistemində ən sürətli və ciddi dəyişikliklər baş verdiyini xatırladan Azərbaycan baş diplomatiya təşkilatının rəhbəri diqqətə çatdırıb ki, inkişaf və tənəzzül, inteqrasiya və özünütəcrid, bolluq ilə səfalət, əməkdaşlıq və rəqabət yan-yanı irəliləyir. Bir tərəfdə təkamül, texnoloji və iqtisadi inkişaf, digər tərəfdə isə savaşlar, xəstəliklər və aclıq hökm sürür. Bir tərəfdən əməkdaşlığın sayı artarkən, digər tərəfdən deinteqrasiya və özünütəcrid tendensiyaları davam edir. Bütün bu proseslər, əslində, beynəlxalq sistemdəki çalxalanma, məmnuniyyətsizlik və inamsızlıqları aydın formada göstərir. Eyni zamanda mövcud beynəlxalq sistemin rəngarəngliyini ortaya çıxarır, işbirliyinin nə qədər əhəmiyyətli olduğunu isbat edir. Beynəlxalq sistemin bütün üzvlərinə vahid ölçüdə təsir edən bu dəyişikliklər və bəlkə də "sistemik böhran" dövrünü bəsləyən, fikir ayrılığı və beynəlxalq ədalətsizliyi artıran bir çox amillər vardır ki, onların bəzilərinə toxunmaq istəyirəm. İlk olaraq təəssüflə qeyd edirəm ki, son illərdə beynəlxalq hüquq və normaların həyata keçməsinə ciddi çatışmazlıqlar müşahidə edirik. Beynəlxalq hüquq və normalara, qəbul olunan qərarlara zidd olaraq 30 il ərziləri işğal altında tutulan bir dövlətin təmsilçisi kimi deyə bilərəm ki, hüququn tətbiqindəki zəifliklər, əslində, mövcud beynəlxalq sistemə etimadı sarsıdan birincisi və ən əsas amildir. Bu gün, sadəcə, bəzi güclərin maraqlarına xidmət edən, "selektiv tətbiqlə" beynəlxalq hüququn icrası, ayrışdırıcılıq cəhətdən narahatlıq doğurur. Bunun fəsadları, sadəcə, haqları pozulan xalqlar deyil, böyük güclər də daxil olmaqla bütün sistem tərəfindən hiss edilir. Bu xüsusda beynəlxalq əməkdaşlıq və rəqabət yan-yanı irəliləyir. Bir tərəfdə təkamül, texnoloji və iqtisadi inkişaf, digər tərəfdə

isə savaşlar, xəstəliklər və aclıq hökm sürür. Bir tərəfdən əməkdaşlığın sayı artarkən, digər tərəfdən deinteqrasiya və özünütəcrid tendensiyaları davam edir. Bütün bu proseslər, əslində, beynəlxalq sistemdəki çalxalanma, məmnuniyyətsizlik və inamsızlıqları aydın formada göstərir. Eyni zamanda mövcud beynəlxalq sistemin rəngarəngliyini ortaya çıxarır, işbirliyinin nə qədər əhəmiyyətli olduğunu isbat edir. Beynəlxalq sistemin bütün üzvlərinə vahid ölçüdə təsir edən bu dəyişikliklər və bəlkə də "sistemik böhran" dövrünü bəsləyən, fikir ayrılığı və beynəlxalq ədalətsizliyi artıran bir çox amillər vardır ki, onların bəzilərinə toxunmaq istəyirəm. İlk olaraq təəssüflə qeyd edirəm ki, son illərdə beynəlxalq hüquq və normaların həyata keçməsinə ciddi çatışmazlıqlar müşahidə edirik. Beynəlxalq hüquq və normalara, qəbul olunan qərarlara zidd olaraq 30 il ərziləri işğal altında tutulan bir dövlətin təmsilçisi kimi deyə bilərəm ki, hüququn tətbiqindəki zəifliklər, əslində, mövcud beynəlxalq sistemə etimadı sarsıdan birincisi və ən əsas amildir. Bu gün, sadəcə, bəzi güclərin maraqlarına xidmət edən, "selektiv tətbiqlə" beynəlxalq hüququn icrası, ayrışdırıcılıq cəhətdən narahatlıq doğurur. Bunun fəsadları, sadəcə, haqları pozulan xalqlar deyil, böyük güclər də daxil olmaqla bütün sistem tərəfindən hiss edilir. Bu xüsusda beynəlxalq əməkdaşlıq və rəqabət yan-yanı irəliləyir. Bir tərəfdə təkamül, texnoloji və iqtisadi inkişaf, digər tərəfdə

isə savaşlar, xəstəliklər və aclıq hökm sürür. Bir tərəfdən əməkdaşlığın sayı artarkən, digər tərəfdən deinteqrasiya və özünütəcrid tendensiyaları davam edir. Bütün bu proseslər, əslində, beynəlxalq sistemdəki çalxalanma, məmnuniyyətsizlik və inamsızlıqları aydın formada göstərir. Eyni zamanda mövcud beynəlxalq sistemin rəngarəngliyini ortaya çıxarır, işbirliyinin nə qədər əhəmiyyətli olduğunu isbat edir. Beynəlxalq sistemin bütün üzvlərinə vahid ölçüdə təsir edən bu dəyişikliklər və bəlkə də "sistemik böhran" dövrünü bəsləyən, fikir ayrılığı və beynəlxalq ədalətsizliyi artıran bir çox amillər vardır ki, onların bəzilərinə toxunmaq istəyirəm. İlk olaraq təəssüflə qeyd edirəm ki, son illərdə beynəlxalq hüquq və normaların həyata keçməsinə ciddi çatışmazlıqlar müşahidə edirik. Beynəlxalq hüquq və normalara, qəbul olunan qərarlara zidd olaraq 30 il ərziləri işğal altında tutulan bir dövlətin təmsilçisi kimi deyə bilərəm ki, hüququn tətbiqindəki zəifliklər, əslində, mövcud beynəlxalq sistemə etimadı sarsıdan birincisi və ən əsas amildir. Bu gün, sadəcə, bəzi güclərin maraqlarına xidmət edən, "selektiv tətbiqlə" beynəlxalq hüququn icrası, ayrışdırıcılıq cəhətdən narahatlıq doğurur. Bunun fəsadları, sadəcə, haqları pozulan xalqlar deyil, böyük güclər də daxil olmaqla bütün sistem tərəfindən hiss edilir. Bu xüsusda beynəlxalq əməkdaşlıq və rəqabət yan-yanı irəliləyir. Bir tərəfdə təkamül, texnoloji və iqtisadi inkişaf, digər tərəfdə

sistemdə, xüsusilə də böhran dövründə artan sosial ədalətsizlik və insani dəyərlərin heçə sayılması bu gün hər birimizi narahat edən digər faktordur. Bunun ən bariz nümunəsini bəşəriyyətimiz üçün ciddi sınaq olan COVID-19-un pandemiyası dövründə müşahidə etdik. Zəngin dövlətlərin bəzilərinin ehtiyaclarından daha artıq vaksin tədarükü ilə digərlərini dərmana sahib olmaqdan məhrum etməsi və tətbiq olunmayan vaksin millətçiliyi hər kəsdə beynəlxalq sistemdəki ədalət ilə bağlı sualları yaratmışdır. Pandemiyə, əslində, bizə bir daha həmrəylik və əməkdaşlığın əhəmiyyətini xatırladı. Sevinc və qürur hissi ilə vurğulamaq istəyirəm ki, Azərbaycan da qardaş Türkiyə kimi pandemiya dövründə həm beynəlxalq platformalardakı təşəbbüsləri, həm də fərdi dəstəyi ilə 80-dən artıq ehtiyacı olan ölkəyə maddi və humanitar yardım etmişdir. Bu günədək bütün beynəlxalq platformalarda pandemiya ilə ortaya çıxan fərsəmlər və humanitar yardımın önəmli olduğunu bəyan etmişik. Bu səbəbdən də konfransımızın mövzusunda uyğun olaraq qeyd etmək istəyirəm ki, dəyişən və özündə ciddi çağırışlar tələb edən mövcud beynəlxalq sistemdə "müdrük və mərhəmətli diplomatiyanın" əhəmiyyəti danılmazdır.

Beynəlxalq ədalətin təsis olunmasında bu gün qardaş Türkiyənin etdiklərinin bütün dünya üçün nümunə olduğunu diqqətə çatdıran nazir Ceyhun Bayramov deyib: "500 illik bir mirasa sahib olan türk diplomatiyasının qazandığı uğurlar Türkiyənin beynəlxalq aktor kimi rolunu gündən-günə artırır. Dünyanın ən geniş 5-ci diplomatik təsisatına malik diplomatik təmsilçilikləriniz bu gün Türkiyənin gücünə güc qatır. Əminlik ki, Türkiyənin olmadığı bir platformada Azərbaycanın tətbiq etdiyi kimi, bizim olmadığımız bir yerdə səsimizin, sözümlərimizin əşidilənməsini qardaş Türkiyənin diplomatları həyata keçirirlər. Türkiyə bir çox digər sahələrdə olduğu kimi, həm də diplomatiyada yeniliklərinin ortaya çıxması və tətbiqində qabaqcıl ölkələrdən birinə çevrilmişdir. Antalya Diplomatiya Forumundakı uğurlarımız, dijital diplomatiyadakı addımlarımızı yaxından izləyir, təcrübədən məmnuniyyətlə istifadə edirik. Türkiyənin diplomatiyada qabaqcıl və mərkəzi ölkəyə çevrilməsinə sevinc və fəxrle qarşılayırıq, uğurlarımızı öz uğurumuz kimi qəbul edirik. Qazi Mustafa Kamal Atatürkün "Yurtta sülh, cahan-da sülh!" kəlamı, Prezident Rəcəb

Tayyib Ərdoğanın "Dünya beşdən böyükdür!" ifadəsi Türkiyə diplomatiyasının kökündə hər zaman barış və ədalətin dayandığını bir daha ortaya qoymuşdur. Elə bu səbəbdən də təsadüfi deyil ki, qardaş ölkəmiz qlobal güclərin hesablaşdığı bir aktora çevrilmişdir. Türkiyə bu gün dünyanın bir çox bölgəsindəki münasibətlərin həllinə etibar edilir və vasitəçi kimi dəvət olunur. Suriya, Liviya, Ukrayna böhranlarında Türkiyənin beynəlxalq hüquq və insani dəyərlərə əsaslanan vasitəçiliyi, prinsipiallığı türk diplomatiyasının dərinliyi, insan və ədalətə hər zaman ön planda saxlayan dinamika-sını nümayiş etdirmişdir".

Torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi zamanı Türkiyənin ölkəmizə verdiyi siyasi və diplomatik dəstəyin, sadəcə, qardaşlıq münasibətlərinin təzahürü deyil, eyni zamanda Türkiyənin doğrunun, haqqın və ədalətin yanında dik durması kimi tarixdə öz yerini qazandığını ifadə edən nazir Ceyhun Bayramov bildirib ki, bu dövrdə bütün beynəlxalq təzyiqlə və təhdidlərə baxmayaraq, türk diplomatları Azərbaycanlı məsləhətlərlə birlikdə bütün platformalarda çiyin-çiyinə çalışaraq, haqlı sözümlərin dünyada əşidilməsi üçün ciddi mübarizə apardılar: "Başda Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan və xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu olmaqla, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpası ilə beynəlxalq ədalətin bərpə olmasına yolundakı fəaliyyətlərinə dəstək verən bütün türk diplomatlarına təşəkkürümü bildirir, bundan sonra da məhsuldar fəaliyyətlərimizdə birlikdə yaşamağı arzu edirəm. Eyni zamanda bu gün burada olmağımızdan istifadə edərək, ASALA və digər erməni terror təşkilatlarının törətdikləri terror aktları nəticəsində şəhadətə yüksələn türk diplomatları və ailə üzvlərini də rəhmətlə anmaq istəyirəm. Türk diplomatlarımıza qarşı törədilən bu terror aktları erməni terrorizminin hələ XX əsrdən 70-80-ci illərdə türk etnik kimliyinə olan nifrətinə isbat edərək, əslində, sonrakı onilliklərdə Azərbaycanın başına gələn faciələrin xəbərcisi olmuşdur. Düşünürəm ki, nifrət üzərində qurulan bir ideologiya ən böyük zərərini onun dağıtıcısına vurur. Bundan imtina etmək həm regional inteqrasiyaya, həm də erməni xalqının rifahına xidmət edə bilər. Biz, Azərbaycan və Türkiyə olaraq iradəmizi ortaya qoymuşuq və qarşı tərəfdən də adekvat addımlar gözləyirik".